

Nov visokotehnološki čebelarški dosežek »3D-kranjica« predstavljen javnosti

Foto: Tamino Petelinšek/STA

V petek, 27. avgusta 2021, sta v Čebelarstem centru Slovenije predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Čebelarste zveze Slovenije Boštjan Noč razgrnila 3D-kranjico. Dogodek predstavlja prispevek Čebelarste zveze Slovenije ob predsedovanju Republike Slovenije Svetu Evropske unije. Na dogodku razgrnitve je sodelovalo več govornikov.

Dr. Jože Podgoršek, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pove, da v Sloveniji čebelarstvu dajemo zelo velik pomen, npr. z različnimi ukrepi MKPGja in obljubljenjo pomočjo čebelarjem v letu 2021. Pohvali številne dobre zamisli predsednika Boštjana Noča, kar je tudi ideja za prenos znanja na področju čebelarstva s projektom 3D-kranjica.

Boštjan Noč, predsednik ČZS in avtor idejne zasnove za 3D-kranjico, je povedal, da ga navdaja hvaležnost, da Čebelarsti center Slovenije stoji na eni najlepših lokacij z najlepšim razgledom v Sloveniji in da danes dobiva center novo atrakcijo, 3D-kranjico, ki je plod slovenskega znanja. Pri izvedbi projekta je ČZS sodelovala s slovenskim podjetjem Intri in rezultat je vrhunski. Napovedal je tudi skorajšnje dokončanje izgradnje Hiše kranjska čebela v

Višnji Gori ter ob te priložnosti županu Občine Ivančna Gorica Dušanu Strnadu izročil 20centimetrski model čebele.

Prof. dr. Janez Bogataj, etnolog in ambasador Evropske gastronomske regije Slovenija, je v nagovoru z naslovom »Ali se še zgledujemo po čebelah? Kranjska sivka med čebelarstvo dediščino in sodobnostjo« navedel več starinskih čebelarških pregovorov, ki krasijo pročelja panjev še danes, kot sta Po bučelah se vižej! ter Tle se špeglejte lenuhi, pri tej mali, marni muhi! Zgled delavnosti čebel je razlog, da so si jo za svoj emblemi izbrali ustanovitelji Akademije delavnih (operozov), ki je bila ustanovljena v Ljubljani leta 1693 in

Opis 3D-kranjice

3D-kranjica je fizični model čebele delavke *Apis mellifera carnica* torej naše avtohtone kranjske čebele. Maketa je izdelana v razmerju 1 : 100, tako v dolžino meri 170 cm in je edinstven didaktični pripomoček, namenjen poučevanju in promociji. Postavljena je na vrteči se platformi, vgrajeni v repliko čebelnjaka. Izdelava modela 3D-kranjice z več kot 90odstotno morfološko podobnostjo z resnično čebelo delavko je bila kompleksna tako v umetniškem kot v tehnološkem smislu, kar so omogočile najsodobnejše tehnologije. Za osnovo je služila resnična kranjska čebela, slikana z mikro CT-napravo, do mikrona natančno. Iz tega sestavljen digitalni model čebele je bil uporabljen pri izdelavi fizičnega modela s pomočjo 3D-tiska. Model vsebuje gibljive dele telesa, devet poučnih animacij v slovenskem in angleškem jeziku ter taktilni didaktični pripomoček – model čebele v velikosti 20 cm za slepe in slabovidne, ki ga bodo lahko občutili v rokah.

Foto: Tamino Petelinšek/STA

je predhodnica današnje Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Danes si čebele premalo jemljemo za zgled in bi se morali vrniti k vrednotam, ki jih predstavljajo. 3D-kranjica predstavlja dober učni pripomoček, ki bo k zgledu, ki ga dajejo čebele, usmerjal predvsem mladino.

Marko Borko, vodja izobraževanja in usposabljanja ter vodja projekta 3D-kranjica, je opisal nastanek in lastnosti modela.

Razgrnitve so se udeležili številni visoki gosti, veleposlaniki oz. njihovi namestniki iz Češke, Indije, Irske, Japonske, Kosova, Madžarske in Rusije, nekateri

evropski poslanci in poslanci Državnega zbora Republike Slovenije, županja in župani oz. podžupani slovenskih občin, predstavniki organizacij in podjetij, s katerimi odlično sodelujemo, številni predsedniki čebelarških društev, čebelarji in čebelarke ter predstavniki medijev.

3D-kranjica je stalno na ogled v Čebelarškem centru Slovenije. Ogled animacij je v okviru čebelarških usposabljanj in predstavitev ČZS brezplačen. Za splošno javnost je ogled animacij možen z nakupom žetona v delovnem času gostišča Čbelica.

Marko Borko

Regijski učni čebelnjaki

Večina čebelarjev se ukvarja s čebelarstvom zaradi pridelave čebeljih pridelkov, vendar je čebelarstvo veliko več kot samo njihova pridelava. Gre za zelo razvejano dejavnost in prav zaradi

tega imajo čebelarji dobre možnosti za razvijanje podjetniških idej in za iskanje tržnih niš. Uspeh čebelarjev in kakovost ter količina čebeljih pridelkov so odvisni od številnih nepredvidljivih dejavnikov,

izzivov in neznank, ki terjajo več čebelarjeve pozornosti, sposobnosti razumevanja, predvidevanja, pravilnega in pravočasnega odzivanja. Ključnega pomena za uspešno čebelarjenje pa je znanje.

Regijski učni čebelnjak Cerknica

Regijski učni čebelnjak Cerkno

Regijski učni čebelnjak Dravograd

Regijski učni čebelnjak Ilirska Bistrica

Regijski učni čebelnjak Maribor

Regijski učni čebelnjak Murska Sobota

Regijski učni čebelnjak Ptuj

Regijski učni čebelnjak Šentjur

Regijski učni čebelnjak Zgornje Corje